

До реєстр. № 3358
від 17.04.2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики
та організації роботи Верховної Ради України

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

№ 04-28/3-146/35084(63729)

"23" квітня 2020р.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування оприлюднених у ЗМІ фактів можливих корупційних дій посадових осіб органів державної влади, які призвели до значних втрат дохідної частини Державного бюджету України», внесений народними депутатами України Крульком І.І., Тимошенко Ю.В., Корнієнком О.С., Геращенко І.В., Южаніною Н.П., Рахманіним С.І., Батенком Т.І. (реєстр. № 3358 від 17.04.2020)

Комітет на засіданні 23 квітня 2020 року (протокол № 33) розглянув за дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 22 квітня ц.р. проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування оприлюднених у ЗМІ фактів можливих корупційних дій посадових осіб органів державної влади, які призвели до значних втрат дохідної частини Державного бюджету України», внесений народними депутатами України Крульком І.І., Тимошенко Ю.В., Корнієнком О.С., Геращенко І.В., Южаніною Н.П., Рахманіним С.І., Батенком Т.І. (реєстр. № 3358 від 17.04.2020), на відповідність оформлення та реєстрації вимогам закону, Регламенту Верховної Ради України та прийнятим відповідно до них нормативно-правовим актам.

Метою утворення тимчасової слідчої комісії є розслідування оприлюднених у засобах масової інформації фактів можливих корупційних дій посадових осіб органів державної влади, які призвели до недоотримання доходів Державного бюджету України.

Проект Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 3358) внесено на реєстрацію згідно з частиною першою статті 89, частиною другою статті 90 та частиною другою статті 91 Регламенту Верховної Ради України, за підписом

осіб, які мають право законодавчої ініціативи, пропозицією щодо кандидатури доповідача на пленарному засіданні, пояснювальною запискою та електронним файлом.

Комітет звернув увагу на те, що зазначений проект Постанови містить чотири розділи, а саме:

I – про утворення вказаної Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування оприлюднених у ЗМІ фактів можливих корупційних дій посадових осіб органів державної влади, які призвели до значних втрат дохідної частини Державного бюджету України;

II – про внесення зміни до пункту 5 Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для здійснення парламентського контролю за розслідуваннями нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів протягом 2017-2018 років» від 12 грудня 2019 року № 366-IX;

III – про доручення Рахунковій палаті здійснити позаплановий захід державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) в частині перевірки діяльності Державної фіскальної служби України, Державної податкової служби України та Державної митної служби України у період з вересня 2019 року по цей час.

IV – про набрання чинності проектом Постанови Верховної Ради України.

По суті правового змісту проекту Постанови Верховної Ради України (реєстр. № 3358) Комітет зазначив таке.

Відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України, частини першої статті 1 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та частини першої статті 87 Регламенту Верховної Ради України, Верховна Рада України для проведення розслідування з питань, що становлять суспільний інтерес, утворює тимчасові слідчі комісії, якщо за це проголосувала не менш як одна третина від конституційного складу Верховної Ради України.

Порядок утворення, вимоги до персонального складу тимчасової слідчої комісії визначаються Законом України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та частинами другою – п'ятою, сьомою та восьмою статті 85, частиною другою статті 87 Регламенту Верховної Ради України.

Так, кількісний склад тимчасової слідчої комісії формується з урахуванням принципу пропорційного представництва депутатських фракцій (депутатських груп). Пропозиції щодо кількісного та персонального складу тимчасової слідчої комісії подаються у письмовій формі депутатськими фракціями (депутатськими групами) у п'ятиденний строк з дня направлення до них письмового звернення ініціатора утворення тимчасової слідчої комісії.

Крім цього, Верховна Рада України приймає постанову про утворення тимчасової слідчої комісії, в якій визначає, зокрема, кількісний і персональний склад тимчасової комісії, голову тимчасової комісії та заступника голови. На посаду голови тимчасової комісії не може бути обраний голова комітету.

Голова тимчасової комісії, заступник голови та секретар комісії не можуть бути членами однієї депутатської фракції (депутатської групи).

Секретар тимчасової слідчої комісії обирається на першому засіданні тимчасової слідчої комісії із числа її членів шляхом таємного або відкритого голосування більшістю народних депутатів України від складу тимчасової слідчої комісії, затвердженого Верховною Радою України.

Пунктом 2 розділу I проекту Постанови ініціатори внесення пропонують встановити, що кількісний склад Тимчасової слідчої комісії складається з урахуванням принципу пропорційного представництва депутатських фракцій (депутатських груп) виходячи із забезпечення такого представництва в її складі один представник від тридцяти народних депутатів України, але не менше як по одному народному депутату України від кожної депутатської фракції (депутатської групи).

Отже, виходячи з такого представництва, до складу комісії має бути обрано: від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ» – 8 народних депутатів України (запропоновано – 7); від депутатської фракції Політичної партії «ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА – ЗА ЖИТТЯ» – 1 народний депутат України (запропоновано – 1); від депутатської фракції Політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» – 1 народний депутат України (запропоновано – 1); від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРІСТЬ» – 1 народний депутат України (запропоновано – 1); від депутатської фракції Політичної Партії «ГОЛОС» – 1 народний депутат України (запропоновано – 1); від депутатської групи «За майбутнє» – 1 народний депутат України (запропоновано – 1); від депутатської групи «ДОВІРА» – 1 народний депутат України (запропоновано – 1).

У пункті 5 розділу I проекту Постанови зазначено, що Тимчасова слідча комісія є повноважною в кількості 13 членів комісії, обраних до її складу за пропозиціями депутатських фракцій (груп).

Згідно з пропозиціями депутатських фракцій, депутатських груп, що надійшли до ініціатора внесення, пропонується обрати до персонального складу тимчасової слідчої комісії таких народних депутатів України: від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ»: Петруняка Євгена Васильовича – заступником голови Тимчасової слідчої комісії, Пуртову Анну Анатоліївну, Діденко Юлію Олександрівну, Бабака Сергія Віталійовича, Кінзбурську Вікторію Олександрівну, Ковальчука Олександра Володимировича, Устенка Олексія Олеговича; від депутатської фракції Політичної партії «ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА - ЗА ЖИТТЯ» - Колтуновича Олександра Сергійовича; від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРІСТЬ» - Южаніну Ніну Петрівну; від депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» - Крулька Івана Івановича – головою Тимчасової слідчої комісії; від депутатської фракції Політичної Партії «Голос» - Цабаля Володимира Володимировича; від депутатської групи «За майбутнє» - Батенка Тараса Івановича; від депутатської групи «ДОВІРА» - Приходька Бориса Вікторовича.

Отже, кількісний і персональний склад утворюваної Тимчасової слідчої комісії, з урахуванням письмових пропозицій депутатських фракцій, депутатської групи складає 13 народних депутатів України.

Також Комітет зауважив, що народного депутата України Батенка Т.І., якого пропонується обрати членом утворюваної Тимчасової слідчої комісії, уже запропоновано, за пропозицією депутатської групи «За майбутнє», до складу утворюваної Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для розслідування фактів міжнародної корупції за участі вищих посадових осіб держави, пов'язаних з діяльністю Національного банку України та Міністерства фінансів України, а також інших протиправних дій, вчинених під впливом міжнародних чинників та незаконного лобіювання окремими представниками міжнародних організацій та урядів іноземних країн, яку запропоновано народними депутатами України Дубінським О.А. та Деркачем А.Л. (проект постанови Верховної Ради України реєстр. № 2346 від 26.11.2019, доопрацьований та який Комітетом розглянуто та підтримано на засіданні 11 грудня 2019 року (протокол № 18) та на даний час очікує розгляду Верховною Радою України і не відкликано суб'єктом права законодавчої ініціативи.

Крім цього, до Комітету надійшли листи першого заступника голови депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ» Корнієнка О.С. від 18 квітня 2020 року (61047) та 21 квітня 2020 року (62129) щодо «увільнення» народних депутатів України Кінзбурської В.О. та Устенка О.О. зі складу утворюваної Тимчасової слідчої комісії за їх бажанням, а на заміну обрати народних депутатів України Ковальова О.І. та Аллахвердієву І.В. за їх згодою.

Відтак, від депутатської фракції ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ «СЛУГА НАРОДУ» пропонується обрати до складу комісії: Петруняка Є.В., Пуртову А.А., Діденко Ю.О., Бабака С.В., Ковальова О.І., Аллахвердієву І.В., Ковальчука О.В.

Комітет звернув увагу на пункт 9 розділу I проекту Постанови, яким передбачено, що Державна фіскальна служба України, Державна податкова служба України і Державна митна служба України мають забезпечити Тимчасовій слідчій комісії, зокрема, доступ до інформації, необмежений доступ до працівників, від яких, за визначенням посадових осіб Тимчасової слідчої комісії, необхідно отримати відповідні докази.

Відповідно до положень частин першої та другої статті 18 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» на звернення слідчої комісії під час здійснення її повноважень органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, їх посадові, службові особи, керівники (посадові особи, що виконують їх обов'язки) підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, а також громадських об'єднань зобов'язані у визначений законом термін надавати документи та інформацію з питань, щодо яких проводиться розслідування. Слідча комісія має право прийняти рішення про вилучення необхідних для її розслідування документів (крім тих, що знаходяться у житлі чи іншому володінні особи, а також тих, що є доказами у кримінальній справі).

У зв'язку з цим, пункт 9 розділу I проекту Постанови необхідно привести у відповідність до статей 18,19 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і

тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України». При цьому, доцільно врахувати те, що пунктом 8 розділу I проекту Постанови вже передбачено, зокрема, що «іншим органам влади, установам та організаціям незалежно від форм власності сприяти діяльності Тимчасової слідчої комісії та забезпечити додержання законів України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України» та «Про державну таємницю» щодо доступу членів Тимчасової слідчої комісії до інформації, матеріалів та документів, які стосуються предмета діяльності Тимчасової слідчої комісії».

Окремо Комітет зауважив, що відповідно до підпункту 2 пункту 21 Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо першочергових заходів із реформування органів прокуратури» від 19 вересня 2019 року № 113-ІХ внесено зміни до Закону України «Про прокуратуру», якими визначено, що систему прокуратури України становить, зокрема, «Офіс Генерального прокурора». Крім того, у пункті 4 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» цього Закону України зазначено, що день початку роботи Офісу Генерального прокурора визначається рішеннями Генерального прокурора. Так, відповідно до пункту 1 наказу Генерального прокурора від 23 грудня 2019 року № 351 днем початку роботи Офісу Генерального прокурора визначено 2 січня 2020 року.

Отже, у пункті 8 розділу I проекту Постанови слова «Генеральній прокуратурі України» слід замінити словами «Офісу Генерального прокурора».

Крім вищевикладеного, Комітет привернув увагу до пункту 6 розділу I проекту Постанови, яким визначається, що матеріально-технічне, кадрове, інформаційне та організаційне забезпечення роботи Тимчасової слідчої комісії покладається на Апарат Верховної Ради України, проте в кошторисі Верховної Ради України на 2020 рік не передбачено кошти на фінансове забезпечення тимчасових спеціальних комісій та тимчасових слідчих комісій. Разом з цим, розпорядженням Керівника Апарату Верховної Ради України «Про норми витрат паперово-канцелярського приладдя та забезпечення поліграфічною продукцією» від 26 грудня 2019 року № 251 затверджено норми витрат на рік паперово-канцелярського приладдя, поліграфічної продукції, зокрема, і для тимчасових спеціальних та тимчасових слідчих комісій.

Одночасно Комітет зазначив, що Верховною Радою України вже утворено п'ять тимчасових слідчих та дві тимчасові спеціальні комісії, а загалом розглянуто та підтримано Комітетом 12 проектів постанов Верховної Ради України про утворення тимчасових слідчих та спеціальних комісій.

Ініціатори внесення проекту Постанови посилаються в розділі III проекту Постанови на частину сьому статті 161 Регламенту Верховної Ради України, якою передбачено, що Верховна Рада України може прийняти процедурне рішення про здійснення Рахунковою палатою позапланового заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) за ініціативою не менш як однієї депутатської фракції (депутатської групи). Проте, проект Постанови (реєстр. № 3358) внесено на розгляд Верховної Ради України не депутатською фракцією (депутатською групою), а їх керівниками.

До того ж, вказане рішення може бути прийнято за результатами розгляду звіту утвореної тимчасової слідчої комісії.

Відповідно до положень пункту 3 частини третьої статті 22 Закону України «Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України» та пункту 3 частини четвертої статті 88 Регламенту Верховної Ради України при розгляді висновків і пропозицій тимчасової слідчої комісії Верховна Рада України в разі необхідності вирішує питання щодо направлення висновків тимчасової слідчої комісії для реагування відповідному державному органу, органу місцевого самоврядування чи посадовій особі згідно із законом.

Крім цього, беручи до уваги правила оформлення проектів законів та основних вимог законодавчої техніки, підготовлені Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України, кожен законопроект, проект іншого акта має назву, яка є складовою частиною офіційного тексту закону, постанови, має формулюватися залежно від його змісту, бути максимально короткою та давати уявлення про зміст та спрямування законопроекту, проекту іншого акта, розділи II, III проекту Постанови не є складовою тексту внесеного проекту Постанови (реєстр. № 3358).

Комітет ухвалив висновок на проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування оприлюднених у ЗМІ фактів можливих корупційних дій посадових осіб органів державної влади, які призвели до значних втрат дохідної частини Державного бюджету України», внесений народними депутатами України Крульком І.І., Тимошенко Ю.В., Корнієнком О.С., Геращенко І.В., Южаніною Н.П., Рахманіним С.І., Батенком Т.І. (реєстр. № 3358 від 17.04.2020), та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України розглянути зазначений проект Постанови з урахуванням зауважень та пропозицій Комітету щодо зміни персонального складу комісії та зміни у пункті 8 розділу I проекту Постанови замінивши слова «Генеральній прокуратурі України» на слова «Офісу Генерального прокурора», і прийняти рішення відповідно до частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України.

Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначено голову Комітету.

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО

